

Ezt az oldalt gépi fordítással [\[Link\]](#) fordították le. A gépi fordításokban előfordulhatnak az egyértelműséget és a pontosságot potenciálisan csökkentő hibák; az ombudsman nem vállal felelősséget az esetleges eltérésekért. A legmegbízhatóbb és jogilag korrekt tájékoztatásért olvassa el a fenti linken található, angol nyelvű forrásverziót. Bővebb információért tekintse meg [nyelvi és fordítási politikánkat \[Link\]](#).

Egy rovarirtó szerekben használt hatóanyagra vonatkozó bizalmas információk Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) általi állítólagos kiszivárogtatására vonatkozó 1107/2020/NH sz. ügyben hozott határozat

Határozat

Ügy 1107/2020/NH - **Vizsgálat megindítása** 17/07/2020 - **Határozat** 12/02/2021 - **Érintett intézmények** Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (Nem történt hivatali visszasság) | Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (További vizsgálat nem indokolt) |

Az ügy egy francia újságban közzétett cikkekre vonatkozott, amelyben az újságíró azt állította, hogy hozzáfért egy bizalmas levélhez, amelyet a panaszosok küldtek az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóságnak (EFSA) egy rovarirtó szerekben használt hatóanyag jóváhagyásának megújítására vonatkozó eljárás részeként. A panaszosok azt állították, hogy az EFSA kiszivárogtatta a levelet a sajtónak, valamint, hogy nem rendelkezett megfelelő biztosítékokkal a bizalmas információk személyzetének tagjai általi jogosulatlan hozzáférhetővé tételével szemben. A panaszosok továbbá azt állították, hogy az EFSA a sajtónak tett nyilatkozataiban nem volt objektív és pártatlan.

Az ombudsman megállapította, hogy a panaszosok a szóban forgó levelet nem csak az EFSA-nak, hanem más szereplőknek is elküldték. Mivel nem az EFSA volt az egyetlen szerv, amelynek a birtokában volt a levél, nem lehetett bizonyossággal megállapítani, hogy a levelet az EFSA szivárogtatta ki a sajtónak. Az EFSA két belső vizsgálatot folytatott le a lehetséges kiszivárogtatással kapcsolatban, és megállapította, hogy nincs bizonyíték arra, hogy az EFSA személyzetének valamely tagja szivárogtatta ki az információkat. Az ombudsman nem talált arra utaló jelet, hogy az EFSA ne rendelkezne a kiszivárogtatás elleni megfelelő biztosítékokkal. Az EFSA sajtónak tett nyilatkozatait illetően az ombudsman megállapította, hogy az EFSA nem sértette meg az objektivitásra és pártatlanságra vonatkozó kötelezettségét.

Az ombudsman azzal a megállapítással zárta le a vizsgálatot, hogy ebben az ügyben nem történt hivatali visszasság az EFSA részéről.

A panasz előzményei

1. A panaszosok a mankozeb hatóanyagú növényvédő szerek két gyártója. A hatóanyag a növényvédő szer azon összetevője, amely ténylegesen elpusztítja a kártevő- vagy növénybetegséget. A mankozebet általában gombás betegségek ellen használják a szántóföldi növények széles körében, különösen a burgonyában.

2. Az EU-ban a peszticidek minden hatóanyagát szigorú eljárással kell jóváhagyni az értékesítés és a felhasználás előtt. [1] Az Európai Élelmiszerbiztonsági Hatóság (EFSA) és az uniós országok nemzeti hatóságai együttesen felelősek az egyes hatóanyagok kockázatértékeléséért. Csak olyan anyagokat hagynak jóvá, amelyek biztonságos használatát objektív bizonyítékok támasztják alá.

3. A hatóanyagok jóváhagyásának időtartama általában 10 év, amely után az anyag gyártói kérelmezhetik a megújítást. [2] A megújítási eljárás magában foglalja az anyag kockázatainak a tagállamokkal együttműködésben történő közös szakértői értékelését.

4. A panaszosok 2015-ben kérelmezték a mankozeb megújítási eljárását. 2015 és 2019 között az EFSA szakértői értékelést végzett a kockázatértékelésekről a tagállamok képviselőivel. Az EFSA 2019. június 12-én megküldte a panaszosoknak a szakértői értékelésre vonatkozó következtetéseit. A következtetések számos, a mankozeb tekintetében aggodalomra okot adó kritikus területet azonosítottak.

5. Az EFSA lehetővé teszi a hatóanyagok gyártói számára, hogy bizonyos kereskedelmi érdekek védelme érdekében a következtetéseiben a közzététel előtt kitakarítsák a bizalmas információkat. Ezt a folyamatot „szanitizációnak” nevezik. [3] Ebben az esetben a panaszosok azt kérték, hogy az EFSA tegye közzé a mankozebre vonatkozó következtetéseinek *fertőtlenített* változatát. Az EFSA vitatta a panaszosok által kért kiürítéseket. A panaszosok ezután az uniós bíróságokhoz fordultak, hogy ideiglenes végzést kérjenek annak megakadályozása érdekében, hogy az EFSA közzétegye következtetéseinek teljes változatát.

6. 2019. november 20-án az EFSA közzétette az ügynökség online tudományos folyóiratában – az EFSA folyóiratában – a szakértői értékelésre vonatkozó, *fertőtlenített* következtetéseket. [4] Az EFSA jelezte, hogy amint az uniós bíróságok rendezik az EFSA és a panaszosok közötti, a titoktartással kapcsolatos jogvitát, közzé fogja tenni e következtetések felülvizsgált változatát.

7. 2019. december 2-án a *Le Monde* francia napilap „Tudományos tanács a gyártója által cenzúrázott gombaölő szerről” címmel cikket tett közzé. A cikk azt állította, hogy látta az EFSA mankozebre vonatkozó következtetéseinek cenzúrázatlan változatát, és e változatból két mondatot idézett. A cikk azt is kijelentette, hogy az EFSA egyik szóvivője sajnálatát fejezte ki amiatt, hogy

az ügynökség nem tudta közzétenni a következtetések teljes változatát, és remélte, hogy ezt hamarosan meg fogja tenni.

8. A panaszosok 2019. december 6-án levelet küldtek az EFSA-nak, és meglepetésüket fejezték ki a *Le Monde* -ban közzétett cikkel kapcsolatban. A panaszosok azt állították, hogy az EFSA kiszivárogtatta következtetéseinek cenzúrázatlan változatát a *Le Monde* -nak, és ezért megsértette titoktartási kötelezettségét. A panaszosok azt is elmondták, hogy az EFSA megsértette pártatlansági kötelezettségét azért, hogy az újságnak kijelentette, hogy sajnálatát fejezte ki a panaszosok által kért kiürítések miatt. Az EFSA azt válaszolta a panaszosoknak, hogy megvizsgálja az állítólagos szivárgást. 2020. április 20-án az EFSA arra a következtetésre jutott, hogy nem áll rendelkezésre bizonyíték arra vonatkozóan, hogy személyzetének egyik tagja nyilvánosságra hozta volna a mankozebre vonatkozó következtetések nem fertőtlenített változatát, mivel a dokumentumot más szereplőkkel (az Európai Bizottsággal és az illetékes nemzeti hatóságokkal) megosztották.

9. 2020. április 10-én egy másik francia napilap, a *Le Parisien* „Az egészségügyi válság idején a vitatott növényvédő szerek készítői összekeverik kártyáikat” című cikket tett közzé a mankozeb jóváhagyási eljárásáról. Az újságíró azt állította, hogy hozzáfért a panaszosok által az EFSA-nak 2019. augusztus 19-én küldött bizalmas levél tartalmához, és e levél egyes részeit idézte. A levél különösen azt fejezte ki, hogy a panaszosok „mélyen egyet nem értettek” az EFSA mankozebre vonatkozó következtetéseivel, amelyek szerintük „nem teljes körű adatokon” alapulnak. Ebben a cikkben, hasonlóan a *Le Monde* -hoz, az EFSA egyik szóvivője is sajnálatát fejezte ki amiatt, hogy az EFSA csak a következtetések egy szerkesztett változatát tudta közzétenni.

10. 2020. május 20-án a panaszosok levelet küldtek az EFSA-nak, amelyben meglepetésüket fejezték ki a *Le Parisien* -cikk közzétételével kapcsolatban, és felkérték az EFSA-t, hogy tegye közzé a cikkben tett nyilatkozatok teljes visszavonását.

11. Miután a panaszosok 2020. június 29-én nem kaptak választ az EFSA-tól, 2020. június 29-én fordultak az ombudsmanhoz.

A vizsgálat

12. Az ombudsman vizsgálatot indított a panasz alábbi vonatkozásaival kapcsolatban:

1) hogyan kezelte az EFSA a panaszosok azon aggályait, hogy kiszivárogtatták a panaszos ügyvédje által a *Le Parisien* francia újságnak írt levelet;

2) az EFSA rendelkezik-e megfelelő biztosítékokkal az információknak a személyzet tagjai általi jogosulatlan nyilvánosságra hozatala ellen;

3) hogy az EFSA megsértette-e pártatlansági és objektivitási kötelezettségét, amikor az EFSA egyik szóvivője sajnálatát fejezte ki a sajtónak amiatt, hogy az EFSA csak a mankozebre

vonatkozó következtetéseinek egy szerkesztett változatát tudta közzétenni.

13. A vizsgálat során az ombudsman felkérte az EFSA-t, hogy válaszoljon a panasz első két elemére. Az ombudsman azt is felajánlotta a panaszosoknak, hogy észrevételeket tegyenek az EFSA válaszával kapcsolatban, de nem kapott észrevételeket.

Az ombudsmanhoz benyújtott érvek

14. Panaszukban a panaszosok azt állították, hogy az EFSA megszegte szakmai titoktartási és titoktartási kötelezettségét azáltal, hogy kiszivárogtatta a *Le Parisienne* címzett bizalmas levelet. A levelet a panaszosok ügyvédje küldte, és ezért bizalmas és bizalmas információkat tartalmazott. A panaszosok azzal is érveltek, hogy a *Le Parisien* -ítéletben szereplő cikk több utalást is tartalmaz arra vonatkozóan, hogy az EFSA személyzetének tagjai valóban a sajtónak nyújtott információk forrásai, különösen azért, mert az újságíró kifejezetten kijelenti, hogy az „*ügynökség szakértőinek*” küldött levélbe betekinthez az említett iparosok nevében .

15. A panaszosok továbbá azzal érveltek, hogy az EFSA nem vizsgálta felül, nem igazította ki vagy más módon nem javította az információknak a személyzet tagjai általi jogosulatlan nyilvánosságra hozatala elleni belső biztosítékait, annak ellenére, hogy a panaszosok korábban a *Le Monde* újság 2019. december 2-i első kiszivárogtatásával kapcsolatban aggodalmukat fejezték ki.

16. A panaszosok azzal is érveltek, hogy az EFSA megsértette pártatlansági és objektivitási kötelezettségeit, mivel az EFSA egyik szóvivője sajnálatának adott hangot mind a *Le Monde* , mind a *Le Parisien* számára, hogy az EFSA csak az anyaggal kapcsolatos következtetéseinek egy szerkesztett változatát tette közzé. Azt állították, hogy a *Le Parisien* -ben megjelent cikk azt sugallja, hogy a következtetések törlésére irányuló kérésük ésszerűtlen. Ezenkívül elmondták, hogy az újságíró megemlítette, hogy a cikkben kizárólag az EFSA szóvivőjével beszélt, ami bizonyította, hogy a levél kiszivárgása az EFSA-tól származik.

17. Válaszában az EFSA tájékoztatta az ombudsmant – és a panaszosokat – arról, hogy a benyújtott bizonyítékok értékelése érdekében belső vizsgálatot indított a panaszosoknak a levél állítólagos kiszivárgásával kapcsolatos aggályaira vonatkozóan. Három hónappal később, miközben az ombudsman vizsgálata még folyamatban volt, az EFSA lezárta a belső vizsgálatot, és megállapította, hogy az összegyűjtött tények nem utalnak olyan személyre, aki részt vehetett volna az érintett levél közzétételében. Ezért e megállapítások alapján az EFSA úgy határozott, hogy további intézkedés nélkül lezárja az ügyet. Az EFSA arra is emlékeztetett, hogy 2019 decemberében hasonló belső vizsgálatot indított a *Le Monde* állítólagos kiszivárgása esetén, amely arra a következtetésre jutott, hogy nem áll rendelkezésre elegendő bizonyíték az igazgatási vizsgálat megindításához.

18. Az EFSA kifejtette, hogy a *Le Parisien* -ügyben hozott ítéletben használt megfogalmazás semmilyen módon nem jelenti azt, hogy az EFSA szakértői nyilvánosságra hozták volna a szóban forgó levelet, vagy hogy a *Le Parisien* újságírója beszélt volna velük. Ezenkívül az

EFSA kifejtette, hogy nincs bizonyított kapcsolat az EFSA szóvivője által tett nyilatkozatok és a levél állítólagos kiszivárgása között.

19. Az EFSA ismertette azokat a mechanizmusokat is, amelyek biztosítják az ügynökség által kezelt dokumentumok bizalmas kezelését. Az EFSA személyzetének tagjai rendszeres képzésben részesülnek különösen arról a kötelezettségről, hogy – többek között a szolgálatból való kilépést követően is – tartózkodjanak a szolgálat során kapott információk jogosulatlan közlésétől, valamint az etikai és feddhetetlenségi elvekről. Az EFSA belső szabályokat is alkalmaz a nyilvántartások kezelésére és az információbiztonsági politikákra vonatkozóan.

Az ombudsman értékelése

i) A Le Parisien francia újságnak címzett levél állítólagos kiszivárogtatásáról

20. Előzetes megjegyzésként az ombudsman megjegyzi, hogy a *Le Parisienben* megjelent cikket néhány nappal azelőtt tették közzé, hogy az EFSA arra a következtetésre jutott, hogy a *Le Monde* -ban közzétett cikkekre vonatkozóan nem volt információszivárgás. Így még azelőtt, hogy az EFSA befejezhette volna az esetleges szivárgásra vonatkozó első vizsgálatot, egy második szivárgásra került sor, ami azt a benyomást keltette a panaszosok körében, hogy az EFSA két alkalommal szándékosan szivárogtatott ki információkat a sajtónak.

21. Az ombudsman megvizsgálta a panaszosok ügyvédje által az EFSA-nak 2019. augusztus 19-én küldött levelet, amelyhez a *Le Parisien* újságírója hozzáfért. Úgy tűnik, hogy az ügyvéd nem csak az EFSA-nak küldte a levelet, hanem a mankozeb megújítási eljárásában részt vevő más szereplőknek is, köztük egy nemzeti kutatóintézetnek, egy nemzeti tisztviselőnek és egy másik uniós intézmény alkalmazottjának. Ez azt jelenti, hogy nem az EFSA volt az egyetlen olyan szerv, amely birtokában volt a dokumentumnak abban az időben, amikor a *Le Parisien* közzétette a cikket. Az uniós ítélkezési gyakorlat szerint ha egy dokumentumot a szivárgást megelőzően már több más szereplő rendelkezésére bocsátottak, nem feltételezhető, hogy a kibocsátó hatóság a szivárgás forrása [5] .

22. Miután a panaszosok kifejezték a szivárgással kapcsolatos aggályaikat, az EFSA belső vizsgálatot indított a benyújtott bizonyítékok értékelése céljából. A vizsgálat három hónap elteltével arra a következtetésre jutott, hogy nem áll rendelkezésre bizonyíték arra vonatkozóan, hogy az EFSA egyik alkalmazottja a levelet nyilvánosságra hozta volna a sajtónak. Ez azt mutatja, hogy az EFSA komolyan vette az ügyet, és kellő gondossággal követte nyomon a panaszos aggályait. Az ombudsman a maga részéről nem talált arra utaló bizonyítékot, hogy az EFSA hivatali visszasságot követett volna el az ügy kezelése során.

(II) Az információk jogosulatlan nyilvánosságra hozatala elleni biztosítékokról

23. Ebből a megállapításból következik, hogy nincs ok azt feltételezni, hogy az EFSA-nál az információknak a személyzet tagjai általi jogosulatlan közlésének megakadályozására bevezetett intézkedések nem megfelelőek. Az EFSA ismertette az érvényben lévő széles körű

biztosítékokat, és az ombudsman megállapítja, hogy e tekintetben további vizsgálatok nem indokoltak.

(III) Az EFSA által a sajtónak kifejezett sajnálattal kapcsolatban amiatt, hogy a mankozebről szóló következtetéseknek csak egy szerkesztett változatát tudta közzétenni

24. A panaszosok azt állítják, hogy az EFSA egyik szóvivője által a sajtónak tett nyilatkozatok, amelyek sajnálatukat fejezték ki amiatt, hogy az ügynökség a mankozebre vonatkozó következtetéseknek csak egy szerkesztett változatát tudta közzétenni, arra utalnak, hogy az EFSA nem volt pártatlan és objektív.

25. Az ombudsman megjegyzi, hogy az alkalmazandó szabályokkal összhangban [6] az EFSA felel a hatóanyag jóváhagyásának meghosszabbítására irányuló eljárás keretében benyújtott kérelmek bizalmas kezelése iránti kérelmek elbírálásáért. Ugyanezek a szabályok egyértelműen előírják, hogy az e területre vonatkozó információk bizalmas kezelése iránti kérelmek kivételt képeznek a proaktív nyilvánosságra hozatal elve alól. Ezért teljesen ésszerű, hogy az EFSA törekedjen a maximális átláthatóság biztosítására a hatóanyagokra vonatkozó következtetések közzétételekor. Az a tény, hogy az EFSA egy szóvivőn keresztül nyilvánosságra hozta, hogy az egyik ügyben levont következtetések nem voltak teljesen átláthatóak, nem tekinthető pártatlansági és objektivitási kötelezettségei megsértésének. A panaszosok később az uniós bíróságok elé terjesztették az ügyet [7], ami azt jelenti, hogy az EFSA és a panaszosok között a mankozebre vonatkozó következtetések közzétételével kapcsolatos nézeteltérés nyilvános kérdés volt.

26. Az ombudsman megjegyzi, hogy a szóban forgó dokumentum alapul szolgál a közegészségre és a környezetre jelentős hatást gyakorló növényvédő szerek jóváhagyásának megújítására irányuló eljáráshoz. Létfontosságú, hogy egy demokratikus társadalomban a polgárok kövessék az ilyen anyagok jóváhagyásának folyamatát. Bár a vállalatoknak jogukban áll kérni, hogy bizonyos információk kereskedelmi érdekek miatt bizalmasak maradjanak, ez káros lenne az átláthatóságra és az uniós polgároknak az EU demokratikus életében való részvételére nézve, ha a vállalatok képesek lennének a dokumentumokat objektíven indokolható indok nélkül kitakarítani.

27. Az EFSA honlapján elérhető, a peszticidekre vonatkozó egyéb következtetések áttekintése azt mutatja, hogy általában szinte semmilyen információt nem töröltek. A mankozeb esetében a panaszosok nagyrészt kitakarták a következtetések lényegi részét. Ahogy az EFSA szóvivője elmondta a sajtónak, „*ez ritkán fordul elő*”.

28. Az ombudsman arra a következtetésre jut, hogy ezért az EFSA nem követett el hivatali visszasságot, amikor kijelentette a sajtónak, hogy sajnálatát fejezte ki amiatt, hogy csak a mankozebre vonatkozó következtetések kitakart változatát tudja közzétenni.

Következtetések

A vizsgálat alapján az ombudsman az alábbi következtetésekkel zárja le az ügyet:

Ebben az ügyben az EFSA nem **követett el hivatali visszásságot**. A panaszosok arra **vonatkozó érveléssel kapcsolatban nem indokoltak további vizsgálatot**, hogy a bizalmas információk jogosulatlan nyilvánosságra hozatala ellen érvényben lévő biztosítékok **megfelelőek-e**.

A panaszosokat és az EFSA-t tájékoztatják erről a döntésről .

Emily O'Reilly európai ombudsman

Strasbourg, 2021. 02.12.

[1] Ezt a növényvédő szerek forgalomba hozataláról szóló 1107/2009/EK [európai parlamenti és tanácsi rendelet](#) [\[Link\]](#) állapítja meg.

[2] A hatóanyagok megújítási eljárásának végrehajtásához szükséges [rendelkezések megállapításáról szóló 844/2012/EU bizottsági végrehajtási rendeletben](#) [\[Link\]](#) meghatározottak szerint.

[3] Lásd az EFSA 2019. március 27 -én [elfogadott, a növényvédő szerek hatóanyagainak szakértői értékelésére vonatkozó dokumentációk és értékelő jelentések benyújtásáról szóló igazgatási iránymutatását](#) [\[Link\]](#), 2.5. szakasz: „ A közzététel előtt a kérelmező az 1107/2009/EK rendelet 63. cikkének (2) bekezdésével összhangban kérelmet nyújthat be az ilyen dokumentumokból bizalmasnak minősülő információk eltávolítására („szanitizáció”) .”

[4] Lásd: „Per review of the pesticide risk assessment of the active substance mancozeb” (Per review of the pesticide risk assessment of the active substance mancozeb) (Per review of the pesticide risk assessment of the active substance [mancozeb](#) [\[Link\]](#)).

[5] Lásd a Törvényszék T-48/05. sz., *Franchet és Byk kontra* [\[Link\]](#) Európai Bizottság ügyben 2008. július 8-án hozott ítéletének 202–206. pontját.

[6] Az Európai Parlament és a [Tanács 1107/2009/EK rendelete](#) [\[Link\]](#) a növényvédő szerek forgalomba hozataláról.

[7] Az ombudsman vizsgálata során a Törvényszék 2020. augusztus 12-én elutasította a panaszosok által benyújtott ideiglenes intézkedés iránti kérelmet azzal az indokkal, hogy prima facie eset nem állt fenn (lásd a Törvényszék elnökének 2020. augusztus 12-i *Indofil Industries kontra* [\[Link\]](#) EFSA végzését, T-162/20 R. sz. ügy). Ennek eredményeként az EFSA honlapján közzétette a mankozetre vonatkozó következtetések teljes, szerkesztetlen változatát.

